

De Nieuwe Parochie

Bidden en bewegen

Bidden en bewegen in de Nieuwe Parochie

Afkomstig uit 47 plaatsen in het bisdom, keerde op zondag 3 juli een gemêleerde groep van 180 pelgrims als één hechte groep terug naar Nederland. Twee dagen van gebed, ontmoeting, diepgang en ontspanning, hebben zichtbaar bijgedragen aan onderlinge eenheid en geloof. Zij bewogen zich - over de grenzen van hun parochie - naar een andere plaats om te bidden. Weg uit de eigen omgeving, maar met God verbonden.

In dit katern komt pastoraal werker Theo Schepens aan het woord over zijn ervaring met de 'bidden en bewegen', de diocesane bedevaart en de kans die het gebed biedt ten aanzien van de vorming van Nieuwe Parochies. Daarnaast komt de Helmondse Damiaanparochie aan de orde. Deze Nieuwe Parochie is op 11 mei op bedevaart geweest naar Tremelo en Leuven. Een maand geleden vierde de Kerk met Pinksteren de uitstorting van de Heilige Geest. Het gebed tot de Heilige Geest om vernieuwing van de parochies staat op de laatste pagina.

Gebed overbrugt verschillen

Voor pastoraal werker en godsdienstsocioloog Theo Schepens was het waardevol om de twee bedevaartsdagen met gebed en bezinning bezig te zijn, terwijl daarnaast ruimte was voor gezelligheid en ontspanning.

In het meest gunstige geval werkt een bedevaart volgens hem als een soort katalysator: “Zo’n beetje alle aspecten van het parochieleven kunnen in de onderlinge gesprekken aan bod komen. Dan groeit er enthousiasme en van daaruit kunnen weer nieuwe initiatieven ontstaan.” Daarbij merkt hij op: “gebed overbrugt verschillen” en hij wijst meteen op een nieuw gebedsinitiatief dat in de Parochie Kaatsheuvel ontstaan is. Wekelijks komen gelovigen iedere maandagochtend samen om het getijdengebed te bidden, ofwel “het gebed van de Kerk, dat de tand des tijds doorstaan heeft”, volgens Schepens. “In alle eeuwen hebben mensen de psalmen gebeden, of ze het nu met elkaar eens waren of niet. Als je samen kunt bidden, kun je tegenstellingen overbruggen.”

De bedevaart naar Trier en Echternach laat volgens Schepens een parallel zien met het fusieproces in het bisdom. In beide gevallen komen namelijk elkaars verschillen in opvattingen aan het licht, terwijl men toch op elkaar is aangewezen: “De verschillen in achtergronden van mensen en parochies komen bijvoorbeeld sterk naar voren in hoe er liturgie wordt gevierd. Dan kan een ervaring met de wereldkerk nuttig zijn om te leren hoe het ook of wellicht beter kan. Maar omdat wij onze eigen vieringen hadden, denk ik dat de ontmoeting met de wereldkerk in Trier en Echternach beperkt was. Zo bleven we toch het typisch Nederlandse gedrag zien dat men gewoon zit tijdens het eucharistisch gebed. Het liefst lijkt men de meest passieve houding te kiezen en de massa daarin te volgen. In Italië gaan ze veel actiever om met gebedshoudingen. Als de Italianen bijvoorbeeld gaan staan tijdens de schuldbelijdenis, zie je dat Nederlanders gaan meedoen.”

De getijdengebedsgroep in zijn parochie laat in het klein hetzelfde zien volgens hem: ook daar zijn de mensen afkomstig van verschillende voormalige parochies. Gebed brengt hen samen en overbrugt hun verschillen.

SAMEN BIDDEN EN OP VERHAAL KOMEN

“Samen bidden, zingen, luisteren en praten, daarvoor gaat deze groep gelukkig worden,” vertelt Carla van Thiel-Mutsaerts uit Eindhoven. Als vrijwilliger is zij meegeweest naar Trier en Echternach en wat haar opviel aan het 'samen iets doen' was de grote betrokkenheid van de mensen onderling. “Ieder had hetzelfde doel voor ogen om samen te bidden en op verhaal te komen.” In een afwisselende omgeving had de bedevaart vrolijk culturele elementen, maar ook spiritueel religieuze. Verwijzend naar diens centrale rol tijdens de bedevaart: “We gingen als één groep mensen met de bisschop op pad.” Volgens haar zijn veel mensen geraakt door zijn warme uitstraling. “Bijvoorbeeld bij het vertrek in Banneux, daar gaf de bisschop ieder een persoonlijk vriendelijk woordje mee naar huis.”

‘Wij’ op bedevaart

Op 11 mei vertrok de Helmondse Damiaanparochie met 63 parochianen naar de geboorteplaats van de heilige pater Damiaan de Veuster. Wat volgens pastoor-deken Van de Laar in de Nieuwe Parochie vooral is beklijfd na deze parochiële bedevaart, is een verandering in de onderlinge houding tussen de parochianen van de verschillende voormalige parochies. “Door samen vanuit de vier torens op tocht te gaan, is er een zekere band ontstaan. Het is minder ‘wij en zij’-denken geworden en gaandeweg steeds meer ‘wij’ hoe men over elkaar spreekt.” Hoewel de parochie nu ruim een jaar geleden gefuseerd is, zijn de onderlinge verhoudingen nog altijd in ‘beweging’ volgens de deken, die daarmee knipoogt naar het thema ‘bidden en bewegen’.

Voor een parochie, en zeker in een fusieparochie, is het goed om samen te bidden, zo stelt hij. Zo vindt er in de Damiaanparochie éénmaal per jaar voor de gehele parochie de zogenoemde Damiaanviering plaats, telkens in een andere kerk van de nieuwe parochie. “Maar zeker ook door bedevaarten zoals naar Leuven, Israël en Lourdes,” vult Van de Laar aan. “Pelgrims uit de volle breedte van de Nieuwe Parochie sluiten zich daar telkens bij aan.” De tocht naar Tremelo, het geboortehuis van pater Damiaan, het verblijf daar, de gezongen Eucharistieviering bij het graf in Leuven, het bezoek aan het museum en het samen eten met de Damianen maakten een grote indruk op de pelgrims en de deken zelf: “Het verhaal van pater Damiaan, waar hij voor staat, komt dan écht tot leven. Ieder was daar diep door geraakt.”

De deken benadrukt dat het fusieproces voortdurend meegenomen is in de voorbeden van de vier kerken. Begeleid met woord en gebed werd tijdens Kerstmis 2009 in de vier kerken een kaars met een afbeelding van de vier kerken ontstoken aan het begin van elke viering. “Dat maakte met Kerstmis natuurlijk extra indruk, je bereikt dan immers meer mensen”, aldus de deken. “Een kaarsje branden en een gebed doen wonderen, ook nu nog!”

“Als de heer het huis niet bouwt, is het zinloos dat bouwlieden werken.” Zo klinkt de eerste vers van het bedevaartslied van koning Salomo (Psalm 127). Gezamenlijk gebed, op bedevaart en in de parochie, werkt verbindend en overbrugt verschillen. Dat blijkt ook uit de ervaringen in dit katern. Een maand geleden vierde de Kerk met Pinksteren de uitstorting van de Heilige Geest. In de kracht van de Heilige Geest kunnen de Nieuwe Parochies gerealiseerd worden en vitale gemeenschappen van geloof, hoop en liefde vormen. Het bisdom beveelt daarom onderstaande gebed van harte aan om te bidden tijdens de vorming van de Nieuwe Parochies.

Gebed voor vernieuwing van parochies
Heilige Geest, gast die ons hart verzacht,
ontsluier voor ons de diepe zin van de parochievernieuwing
en maak ons hart bereid om het in geloof te omarmen,
met een hoop die niet tot ontgoocheling leidt,
met een liefde die niets terug verwacht.

Schepper Geest, onnaspeurbare bouwer van het Koninkrijk,
sta de Kerk bij met de kracht van uw heilige gaven,
zodat zij met moed de vorming van de nieuwe parochies ter hand neemt
om aan de komende generaties
het licht te brengen van het verlossende Woord.

Geest van eenheid, ziel en steun van de Kerk,
geef dat de rijkdom van de charisma's en de diensten
bijdraagt aan de eenheid van het Lichaam van Christus;
laat de leken en de gewijde dienaren
en allen die hun leven aan God hebben toegewijd,
samenwerken bij de opbouw van het ene rijk van God.

Geest van leven, door wie het Woord is vleesgeworden
in de schoot van de maagd, de vrouw die luisterde
en alles overwoog in de stilte van haar hart,
maak ons ontvankelijk voor de ingevingen van uw liefde
en altijd bereid de tekens des tijd te aanvaarden
die Gij plaatst op de wegen van onze geschiedenis.

Aan U, Geest van liefde,
zij samen met de Vader almachtig en zijn enige Zoon,
de lof, de eer en de heerlijkheid,
in alle eeuwen, zonder einde.
(gebed Paus Johannes Paulus II bewerkt door Ad Verest pr.)

BEDEVAART VERBINDT

“Zo'n bedevaart verbindt”, is de ervaring van pastoor-deken Van den Hout tijdens de bisdombedevaart. “Wat dat betreft mogen er vaker bedevaarten worden georganiseerd.” Over de organisatie van de bedevaart en de verschillende vieringen is de deken positief: “Met name in Duitsland waren die vieringen prettig omdat die netjes verzorgd werden en de organisatie vlotjes verliep.” Het culturele aspect tijdens de stadswandelingen kwam in zijn groep wat minder naar voren, omdat een gids of iemand die de steden goed kende ontbrak. “Maar nu was er ook tijd voor een terrasje en dat is ook belangrijk.”

Alle Nieuwe Parochie-katernen
zijn als PDF-bestand te lezen via de website
www.bisdomdenbosch.nl onder de rubriek 'Nieuwe Parochie'.

Tekst: Marc de Koning

